

Nye skoleledere spiser ideer til morgenmad

Man skal elske det, man gør

Portræt: Amerikaner forvalter dansk kulturarv

De blomstrende ideer

Af Karen Maigaard, landsformand

Hvad er en god ide? Hvor kommer en god ide fra? Hvordan ser den ud, og hvordan er man sikker på, at det nu også er en god ide?

Disse spørgsmål er voldsomt interessante at dykke ned i, når man er folkeoplyser og skal forme kommende aktiviteter og engagementer. Og det skal vi ikke bare nu, hvor efterårs-sæsonen er i gang og mange mennesker overvejer, hvad de skal gå til. Det skal vi hele tiden.

Svarene på spørgsmålene er selvfølgelig også spændende. Men de er i virkeligheden ikke så afgørende. For der er ingen facitliste for, hvad der gør en idé til en god idé. Og der er virkelig vanvittigt mange ideer, der kan være gode. Det afhænger af alt muligt, for eksempel hvad de skal bruges til, hvem og hvad de involverer, og hvad der skal til, for at de bliver til noget. Men de er der, lige rundt om os. Hele tiden – hvis de får plads og lys.

Men hvis ideerne bare blomstrer vildt, har alle mulige skønne farver og former, dufter helt fantastisk og tilsyneladende kan skyde op til højre og venstre – hvorfor høster vi så ikke bare løs på idemarken, samler i buketter og lader ideerne pryde hvert et kursus og arrangement? Svaret på det spørgsmål er til

gængæld indlysende brugbart. For nu at blive i blomsterbilledet: Så er det måske, fordi vi mangler vaser. Og vand. Måske også evner til at binde de rigtige buketter?

Folkeoplysningen lever af ideer. Nogle vil sige at folkeoplysningen er ideer, så hvis vi ikke har de rigtige rammer og de rigtige vilkår, så visner vores ideer – også selvom de er gode.

KUNSTEN AT FÅ EN IDÉ

(Gruk af Piet Hein)

Kunsten er ikke at få en idé.

Enhver kan med lethed få to.

*Kunsten er den mellem to eller fler'
Ganske almindelige hverdagsideer*

At se hvilken en

Der er go.

At skabe bedre rammer for, at tusinde ideer kan blomstre i de folkeoplysende haver, er derfor det vigtige. Det burde være indlysende for alle dem, der sætter rammer op. Politikere og embedsmænd.

Det skal være nemmere at få det rigtige lokale, de rigtige materialer og at få støtte til aktiviteter, når den gode idé er der. Og det skal

være muligt at lave aktiviteten, så den passer til ideen i stedet for at passe til støttesystemet.

En oplagt mulighed er at fjerne stive rammer om fleksible tilrettelæggelsesformer: Hvorfor er det kun en begrænset del af tilskuddet, som kan bruges fleksibelt? Hvorfor skal man tvinges til at lave kurser eller foredrag, hvis det er en anden måde at lære på, der er den bedste? Hvorfor skal der være én underviser for at styre fællesskabet på holdet? Kan der ikke være to, eller ti? Eller kan ansvaret for aktiviteten gå på skift mellem deltagerne? Og kan aktiviteten foregå mere flydende over tid?

Fleksibilitet er grundlæggende en god idé. Så hermed en opfordring til vores venner i Folketing og byrådsale: Sæt folkeoplysningen fri. Fjern bureaukratiet. Slæk på tøjler og regler. Lad ideerne få plads til at blomstre og folde sig ud.

Det vil glæde og gavne alle.

Fora
Gammel Kongevej 39G
1610 København V
Telefon 3393 0096
www.fora.dk
info@fora.dk

Forsidefoto:
Fora / Katrine Møller

Redaktion

Bernhard Trier Frederiksen,
ansvarshavende
Helle Katrine Møller, redaktør

Layout

Tina Christoffersen / Grafikonfetti

Tryk

Clausen Grafisk

Oplag

1.000

Alle kan sende indlæg til redaktionen, som dog forbeholder sig ret til at afvise indlæg og til at redigere indlæg, der bringes i bladet. De synspunkter, der udtrykkes i Fora Magasinet, er ikke nødvendigvis Foras.

Fotos er Foras egne, medmindre andet er angivet.

Eftertryk tilladt med tydelig kildeangivelse

Næste deadline

1. december 2023

Tryksag
5041 0826
Scandinavian Print Group

- 2** **LEDER**
De blomstrende ideer
Af landsformand Karen Maigaard.
- 4** **Nye skoleledere spiser ideer til morgenmad**
Mød to nye skoleledere og kopier deres ideer.
- 5** **PORTRÆT:**
FORA FRITID -----
Amerikaner forvalter dansk kulturarv
Fora Magasinet tegner portræt af Fora Fritid og skoleleder Chris McKay.
-
- 9** **Man skal elske det, man gør** -----
Forfatter til seks bøger om undervisning og ideudvikling. Folkeskolelærer. Coach. Underviser på aftenskole. Søs Rask Andersen deler ud af det, hun ved om at udvikle og gennemføre ideer.
-
- 12** **ASA kan spare dig for meget**
Bliver man ven med ASA, bliver løn, hold, indberetning osv. SÅ meget nemmere. Og du kan godt (som de siger i politik).
- 13** **1-2-3: Sådan skriver man en god pressemeddelelse**
Presseomtale er gratis og mere troværdig end reklamer. Læs og lær, hvordan man gør.
- 14** **Kultur på Recept i Verninge**
Kommunalt partnerskabsprojekt gav Verninge Husflid vigtige kursister og god markedsføring.
- 16** **Design Thinking med Thomas** -----
I 90'erne vurderede mange, at bibliotekernes rolle var udspillet af Internettet. Men så tænkte bibliotekerne sig om og genopfandt sig selv med nye ideer.
-
- 18** **Lyntips til hjemmesiden**
Vil jeres forening gerne have en bedre hjemmeside? Få Andreas Kristensens tips til, hvad man selv kan gøre.
- 19** **Bæredygtighed: Stedets betydning**
Mangler du en ide til et godt mødested? Det rigtige fysiske mødested kan skubbe på bevidstheden om den grønne omstillings vigtighed.
- 20** **Hærens bløde våben**
I foreningslivet taler man meget om at gøre fællesskabet stærkt og tydeligt. I hæren taler de om korpsånd. Kunne man lære noget af det?
- 22** **Tag med Fora på messe**
ForaMagasinet var på messe i Farum. Se listen over de messer, Fora er med på, i resten af 2023 og hele 2024.
- 23** **Stort & Småt**
- 24** **KLUMMEN**
Er tiden løbet fra husfliden?
Af Kaspar Ottosen, bestyrelsesmedlem i Fora, kommunikationsmedarbejder i FO-Aarhus.

Nye skoleledere spiser **ideer** til morgenmad

Fora Magasinet har spurgt to skoleledere, der lige er sprunget ombord på Fora-skibet, om de har nogle gode ideer til, hvordan de vil gribe deres nye opgave an. Det har de. Mildt sagt.

Af Helle Katrine Møller, redaktør, journalist i Fora

Foto: Privat

HUSFLIDS-BEGREBET SKAL SLIBES OG PUDSES

Tine Jacobsen, der er ny skoleleder i Kersteminde Husflid, ser særligt én opgave stå og blinke: At få bragt ordet 'husflid' ind i dagens sprogbrug som et begreb, alle kender, forstår og respekterer.

"Ideen kom til mig, da en yngre journalist, der var ude og dække vores Kreative Familieuge, spurgte mig, hvad husflid egentlig er. Hun var overrasket over alt det håndværk, som blev produceret. Hun troede husflid handlede om at være flittig i huset. Altså gøre rent, lave mad, pudse vinduer, den slags. Det rystede mig ærligt talt lidt. For vi står i en gylden tid, hvor interessen for håndens arbejde er i rivende fart opad, og vi skal med i det opsving. Derfor er det vigtigt at få spredt det rigtige budskab om, hvad husflid er", siger Tine Jacobsen.

Tine Jacobsen mener, at det rigtige budskab om husflid blandt andet er, at der ikke blot er tale om at man sidder og er lidt kreativ sammen på et hold.

"Kreativ er et lidt misbrugt ord. Vi bruger det, når vi gerne vil sige noget pænt. Men husflid handler om håndværk og design. Der skal kreativitet til, javist, men at skabe noget, der holder og virker, handler først og fremmest en håndværksmæssig kunnen", siger hun.

TINES IDEER

1. Relancere begrebet husflid
2. Få naturen med ind i undervisningslokalerne
3. Oprette flere kniplehold. Især unge viser spirende interesse
4. Undersøge hvilke nichefag, der er populære – især blandt unge – og oprette dem

Tine er folkeskolelærer (i håndværk og design) ved siden af jobbet som skoleleder. Hun startede som skoleleder i foråret 2023.

Foto: Privat

JEG FØLER MIG SÅ HELDIG

Cand. jur. Registrator på Østfyn Museer. Ansat i Folkeoplysningssekretariatet i Københavns Kommune. Annemarie Højer Schjøler har prøvet lidt af hvert og føler, at hun med sit unikke mix af kompetencer, er landet på den helt rigtige hylde i Nyborg Husflid.

"Jurister bevæger sig mest bagved og sikrer, at alt er i orden. Det er en vigtig del af skolelederopgaverne at kunne det. Men jeg glæder mig til også at gå forrest. Til at udvikle og præge tingene mere. Jeg er faktisk ikke startet endnu, men de samtaler, jeg har haft med bestyrelsen om vores fremtidige samarbejde, har givet mig virkelig god energi", siger Annemarie Højer Schjøler, der understreger at hun har en stærk kreativ side og i øjeblikket interesserer sig for Craft Psychology.

"Jeg har tænkt meget over, at det overordnede greb i vores skole skal være "forbundethed". Det kan være forbundethed til naturen, til hinanden på holdet, til husflidens historie og betydning gennem tiderne. Der er så meget, der popper op her og dér og forsvinder igen. Sådan skal vi ikke være. Vi skal hele tiden forny os. Men vi skal også turde være os selv. Det er en balancegang, og den finder vi her i Nyborg", siger Annemarie Schjøler. ■

ANNEMARIES IDEER

1. Forbundethed som Nyborg Husflids kerneværdi
2. Plantefarvning – ud og sanke planter i naturen
3. Tiny Living – lære at bygge selv, klimabevidst og småt
4. Sykurser for teenagedrenge – de skal kunne lægge deres egne baggy bukser op
5. Blomsterkurser, Vild Have – mange typer kurser, der forbinder os til naturen

Annemarie er startet som skoleleder 1. september 2023 og arbejder side om side med den hidtidige skoleleder, Kirsten Koch, frem til slut 2023.

PORTRÆT:

Amerikaner forvalter dansk kulturarv

Af Helle Katrine Møller,
redaktør, journalist i Fora

Chris McKay er fuldtidsansat
skoleleder i Fora Fritid,
Nykøbing Falster.

Chris McKay kom til Danmark i 1993. I 1998 blev han folkeskolelærer fra Vordingborg Statsseminarium, og i 2010 blev han afskediget fra sit job på en efterskole. Det blev startskuddet ind i folkeoplysningen som skoleleder. Siden da har han været skoleleder i Fora Fritid på Falster og øget antallet af undervisningstimer med 50 %.

”Mit første møde med den særlige danske foreningskultur var som kursist, lige da jeg var kommet til Danmark. Men det var især senere i FDF, som drev en efterskole, hvor jeg var lærer, at jeg for alvor forstod det særlige fællesskab i folkeoplysningen. Jeg undrede mig over alle disse børn, der kunne lade en anden komme først, og som hjalp hinanden, når der var behov for det. De havde en meget stærk sans for fællesskab, og den tilgang krøb ind under huden på mig. Jeg har den stadig med mig hver dag som aftenskoleleder”, siger Chris McKay.

“Chris McKay er skolelærer med billedkunst som linjefag.”

SUSANNE I SUPERMARKEDET

Chris McKay er født i Connecticut i USA. Efter sine forældres skilsmisse, flyttede han som 8-årig med sin bror, søster og mor til hippie-byen San Francisco.

”Min mor var hippie med vildt hår, dinglede smykker og Joan Baez på anlægget. Kort efter, at vi var flyttet til San Francisco, købte hun en autocamper og kørte familien på kryds og tværs af USA i et år, mens hun hjemmeskolede os børn. Min nye stedfar var med. Han var militærmand og minder værdimæssigt meget om min mors familie, som er konservative landbofolk. Hun gjorde oprør, men ikke mere end at hun via sin nye mand holdt fast i nogle af de traditionelle amerikanske værdier”, smiler han.

Chris McKay har ikke haft brug for et oprør mod sin baggrund. Han kom på universitetet for at blive lærer ligesom sin mor og havde et godt forhold til både landbodelen af sin familie, sin stedfar og sine stedsøskende. Der var intet, der trak ham ud af Amerika. Men så en dag, da han var på arbejde i supermarkedet Safeway, stod au-pair pigen Susanne fra Falster pludselig i Frugt & Grønt, hvor Chris var i færd med at pudse æbler.

”Et år senere var vi gift, Susanne og jeg. Susanne ville gerne tilbage til Danmark og tage en uddannelse, så hun havde noget at falde tilbage på. I 1993 kom jeg derfor til Falster. Hun læste til lærer, jeg læste dansk på Sprogskolen og kom derefter på samme seminarium som min kone i klassen under. Jeg var 32 år, da jeg var færdiguddannet, så jeg ville gerne i gang med at arbejde og ikke tilbage til USA og starte forfra. Så vi blev. Det har jeg aldrig fortrudt”, siger Chris McKay.

KERAMIK SKABTE VIGTIGT NETVÆRK

Chris McKay har Billedkunst som linjefag og meldte sig til et keramik kursus i noget, der hed aftenskolen, der, ved første blik, skulle vise sig at være et højst aparte sted set med amerikanske briller.

“Foreningsdanmark kan noget særligt.
Det kan jeg virkelig skrive under på.”

”Jeg sad og drejede og snakkede uge efter uge i ni år med bistandsklienter, ex-fabrikanter, præster, lektorer – vidt forskellige mennesker med vidt forskellige funktioner og status i samfundet. Det ville aldrig være forekommet i USA, og jeg syntes, at det var meget smukt, at vi sad dér smurt ind i ler og glasur og mødtes på tværs af alle mulige skel. Man oplever, at skellene mest er i det ydre”, fortæller han.

Det var her, han mødte lederen af Nykøbing Falster Aftenskoler, Annelise Juul. Hun blev en vigtig person senere, da Chris i 2010 stod

Foto: Katrine Møller

Chris McKays skrivebord. Her ses, blandt meget andet, kommunens sparekatalog op til budgetforhandlingerne. Det er 177 sider langt. Folkeoplysningen skal spare 230.000 kr. Men Chris McKay er ikke bekymret.

med en fyreseddel fra FDF-efterskolen i hånden og et ”hvad-nu?” på læben. Han kontaktede Juul for at få lidt sparring på, hvor han skulle søge hen arbejdsmæssigt. De samtaler endte med, at hun opfordrede ham til at søge hendes egen stilling. Hun skulle nemlig på efterløn i 2011. Og det blev ham, der fik jobbet ud af 35 ansøgere.

”Vi siger det tit til hinanden i og omkring folkeoplysningen: Foreningsdanmark kan noget helt særligt. Og det kan jeg virkelig skrive under på. Ingen andre steder i verden står det i loven, at borgerne har ret til at låne kommunale lokaler eller faciliteter og oprette skoler med hold eller foreninger i fag, de har lyst til – og få støtte til det. Det er helt unikt, og noget vi danskere bør være utroligt stolte af. Jeg er selv kæmpestolt af mit arbejde og det system, jeg er en del af”, siger Chris McKay. Men han var pænt nervøs, da han startede.

”Annelise Juul var et fænomen. Hun kunne tale i telefon, oprette kurser og ordne regnskab, samtidig med at hun sad og hyggesluderede med en kursist. Hun begik nærmest aldrig fejl, og hun overlod en kernesund skole til sin efterfølger, herunder en robust opsparing placeret i lav-risiko aktier. Hun havde lagt et højt niveau, som jeg skulle matche”, husker han.

IDEER, IT OG FED VÆKST

Chris McKay var føl i to måneder. Derefter kastede han sig over at få administrationen over på edb, så den del af foretagendet blev mere strømnet.

Dernæst lagde han en strategi for, hvordan skolen kunne vokste. Der var på det tidspunkt 11 aftenskoler på Lolland-Falster, nogle af dem meget små, og enkelte af dem valgte at komme ind under Nykøbing Falster Aftenskoler, som var Fora Fritids navn dengang.

Fast mand på kontoret er også Gizmo, i daglig tale ”Rotten”.

Foto: Katrine Møller

”Men jeg kontaktede også små selvstændige, der kunne noget inden for fag, som jeg gerne ville tilbyde. Jeg havde en administrationsmaskine. De havde ekspertisen og måske ligefrem et lokalkendt navn. Vi kunne give hinanden noget, og det er blevet til en del partnerskaber ad den vej. Vi bruger underviserens navne i markedsføringen af Fora Fritids kurser, og underviserne slipper for alt det administrative bøvvl. Samlet set kostede det ½ mio kroner at få løbet nye aktiviteter i gang, men det var en fed investering, for vi har fået 50 % flere undervisningstimer ud af det. Det gavner både underviserne, alle vores kursister og Fora Fritid selv”, siger Chris McKay.

“ Man taler med folk. Mange folk.
Nysgerrighed er vigtigt. ”

På spørgsmålet om, hvordan man får ideer til at udvide paletten af aktiviteter, svarer Chris:

”Man taler med folk, mange folk. Mærker hvad der rører sig. Følger med i medierne og ser, hvad der trender. Man tilbyder folk en god handel, et godt samarbejde. Nysgerrighed er vigtigt, og jeg må nok indrømme, at jeg er på udkig efter kursusvinklen i næsten alt, hvad jeg ser eller hører. På den måde er jeg altid på arbejde, så jeg nyder, at vi er blevet lidt flere på kontoret. I mange år var jeg alene, men nu har jeg alletiders fleks-jobber og to frivillige med på holdet”, siger han og tilføjer, at han er god til at prioritere og har et tæt forhold til sin indre pyt-knap.

”Det vigtigste er at få kurserne ud på hjemmesiden og markedsføre dem, så tilmeldingerne kommer ind. Derefter tager vi det, der haster mest, og jeg har aldrig skyldfølelse eller stress over det, jeg endnu ikke har nået”, siger han.

TYDELIG OG KANTET

Chris McKay får sine ideer til nye aktiviteter mange steder fra. Han er ikke kun aktiv i Fora Fritid, hvor hans bestyrelse byder ind og i øvrigt giver ham en bred spillebane. Han er også næstformand i Guldborgsund Kommunes Folkeoplysningsudvalg, og her siger formanden tit til ham, at han er stædig men heldigvis også diplomatisk.

”Vi har et godt samarbejde, hun og jeg. Hun er ”good cop”, jeg er ”bad cop”, og jeg har for længst indset, at jeg fungerer godt i rollen som den, der sætter fingeren på de ømme punkter eller sætter grænser. Det er alle ikke lige vilde med altid. Min kone siger faktisk, at jeg er kantet, og det har hun nok ret i. Jeg prøver at balancere det, men jeg synes altså, at man skal sige det, man mener, når man nu er valgt til at øve indflydelse”, mener Chris McKay.

Det tydelige og det kantede kommer også af og til frem i Foras bestyrelse, hvor han også henter masser af inspiration. Men Chris McKay har det godt med at lade meninger brydes og sige det, man har på hjerte.

”Når jeg tænker over det, så tror jeg faktisk, at både det tydelige, det kantede, det udviklingsorienterede og det at være relativt immun over for stress skyldes min barndom i USA. Min stedfar og bror var som jeg meget konkurrencemindede. Jeg vil ikke sige, at vi sloges om kødstykkerne på middagsbordet, men det var da lige før. Og sådan er Amerika. Du kæmper for dig selv, der er ingen stat eller andre, der gør det for dig. Af og til skal jeg lige minde mig selv om, hvad det var, jeg lærte hos FDF’erne”. ■

Fora Fritid har lige fået nye lokaler. Det kan ses på indretningen. Men ikke på markedsføringen. I Lokaltidningen kan man læse en 2-siders annonce med hele kursusoversigten for efterårssæsonen.

Foto: Katrine Møller

Kreative dage®

27. - 29. oktober 2023

SØNDAGS
BILLETTER
**KUN KR.
100,-**
i forsalg
Partoutkort kun
185,- for 3 dage

**SOEREN LE SCHMIDT · KALLE THESBJERG
THOMAS SKOV · KAGETID · SLOW STUDIO
DEN VANDRENDE STRIKKER OG MANGE FLERE**

STRIK · BLOMSTER · SMYKKER · KERAMIK · BAGNING · PATCHWORK · HÆKLING · MALING
TUFTING · PAPIRKLIP · PILEFLET · SY · INDRETNING · OG MEGET MERE

NORDENS STØRSTE KREATIVE MESSE

Flere end 250 udstillere og 100-vis af inspirerende events, foredrag og workshops.

Se alle udstillere og køb billet på www.kreativedage.dk

Man skal elske det, man gør

Af Helle Katrine Møller redaktør,
journalist i Fora

Søs Rask Andresen er forfatter, folkeskolelærer, coach og meget, meget mere. Herunder underviser i en aftenskole. Hun har levet af at få ideer til ny undervisning siden 1987. Her deler hun ud af sin erfaring med at få ideerne og med at udføre dem.

”Mens vi har snakket under det her interview, har jeg tænkt på en ide, jeg har. Gider du give lidt feedback på den?”, spørger Søs Rask Andersen lige inden, vi siger farvel og tak i telefonen. Og det er en fin illustration af, hvor hun får foderet til sine ideer: Ved at holde sig nysgerrig og inspireret og ved at lege med andre om sine ideer.

ET HVORFOR-MENNESKE

Der findes mange slags mennesker og mange personligheds-type-modeller. Og i den personlighedsmodel, som Søs Rask bruger, når hun underviser ledere, er hun selv et ”hvorfor-menneske” og en ”hvad-nu-hvis-type”.

”Et ”hvorfor-menneske” spørger sig selv og andre om, hvad meningen med det, man skal i gang med, egentlig er. ”Hvad-nu-hvis-typerne”

er fremadskuende, kreative og samtænkende. De får ideer hele tiden. Netop fordi jeg ved, at jeg er sådan, sørger jeg altid for at arbejde sammen med mennesker, der er mere detaljeorienterede, og som kan hjælpe mig med at få alle ideerne sorteret, systematiseret og grundfæstet. Man skal nok dybest set have det i sin natur at være idé-menneske, hvis man vil leve af det, sådan som man skal i aftenskoler”, mener Søs Rask Andresen.

Foto: Inge Lynggaard Hansen

Foto: Inge Lynggaard Hansen

SØS RASK ANDERSEN

Søs Rask Andersen er uddannet folkeskolelærer i 1987 og har siden dygtiggjort sig løbende. Bl.a. som Life- og Businesscoach fra Sofia Manning, UPW-coach fra Tony Robbins, Systemisk familierapeut fra ISFO-Instituttet, yoga- og meditationslærer fra Deepak Chopra.

Stifter af skolekonsulenter.dk
Forfatter til syv bøger om læringsmiljøer og trivsel.

Se mere på Dansk Psykologisk Forlag: dpf.dk

LÆKRE MODELLER

Uanset hvor gode ideer man får til, hvordan man udvikler sin undervisning, gælder det om at skabe frugtbare læringsrum.

”Jeg har to modeller, som jeg selv bruger, for at give mine ideer ben at gå på i forhold til dem, de skal gavne – elever, kursister og erhvervskunder. Den ene er PERMA. Den anden er OMA, der lige som margarinen sikrer, at undervisningen glider som smurt. En forudsætning for, at modellerne virker, er dog, at man faktisk elsker det, man gør. Elsker det fag, man underviser i. Og elsker at lede et læringsrum”, forklarer Søs Rask Andresen.

“*Jeg nærmer mig de 60 og har et arbejdsliv, jeg ikke troede var muligt, da jeg blev uddannet lærer i 1987.*”

HAR UNDERVIST OVER ALT

Hvis nogen synes, at de da vist er stødt på navnet Søs Rask Andersen før, så er det nok fordi de har mødt hende. Hendes kundeliste er kolossalt lang. Hun har besøgt en lang række virksomheder og folkeskoler som proces- og læringskonsulent og har privatcoached siden 2007. Hun er også forfatter til ”Brain Boost. Grib energien på mødet” og seks bøger i serien ”Værktøjer til klasseledelse” fx ”Klasse-

ledelse i praksis”, ”Hjernepauser” og ”Storytelling”, som er skrevet sammen med den mere detaljeorienterede og mangeårige makker, Nanna Paarup, og udkommet på Dansk Psykologisk Forlag.

“*Jeg sørger altid for at arbejde sammen med mennesker, der er mere detaljeorienterede, og som kan hjælpe mig med at få alle ideerne sorteret.*”

Jeg nærmer mig de 60 og har et arbejdsliv, jeg ikke troede var muligt, da jeg blev uddannet lærer i 1987. Jeg underviser i Gyldendal den ene dag til de priser, der gælder der, og samme aften nede på min lokale aftenskole, hvor jeg underviser i yoga, meditation og mala-design til den løn, man får der. Jeg elsker afvekslingen, og jeg elsker aftenskolen med dens mangfoldighed af brugere. Selvom. Må man sige det? Jeg kan ind imellem godt savne noget mere ledelse og styring på de møder, man deltager i. Den mere løse tilgang er et udtryk for stor tillid til, at folk kan selv, og at man nok skal få det hele til at glide. Men man får flere fornyende ideer og skaber bedre undervisningsformater, hvis der er godt styr på det administrative. Hvis fundamentet er sikkert. Som jeg sagde før: Ide-mennesker har brug for deltaljemennesker – og omvendt”, slutter Søs Rask Andresen. ■

De lækre modeller

PERMA

P: Positive emotioner

Du skal skabe positiv stemning. Både til dig som underviser og mellem kursisterne. Holdånd er SÅ vigtigt.

E: Engagement

Sørg for at involvere. Spørg ud i rummet. Få alle med. Planlæg, så du har overskud til at involvere.

R: Relationer

Du skal have en god relation til alle på dit hold, og du skal sikre, at kursisterne har gode relationer til hinanden.

M: Mening

Læg niveauet, så det, du underviser i, får mening både for det enkelte individ og for gruppen som sådan. Meningen kan også strækkes ud til fx at gælde verden, hvis du underviser i fag, hvor det er oplagt.

A: Achieve (at lykkes)

Man skal i mål med noget. Nå det, man har sat sig for som underviser. Så det gælder om at formulere realistiske mål.

OMA

O for OPSTART

Brug tid i starten af et kursus på at få dine deltagere med på krogen. Vis, hvad de får ud af at være med på holdet. Forklar, hvorfor de skal bruge tid på din undervisning. Hav nogle ”ice-breakers”, vær lidt sjov, vær venlig, skab en god og tillidsfuld stemning. Sørg for at forventningsafstemme.

M for MELLEMLIGGENDE PERIODE

Fordybelse. Tydelige rammer omkring fordybelsen. Fx hvor længe skal vi arbejde med dette? Hvad skal vi have med? Den teknik, du bruger i undervisningen, skal virke!

AFRUNDING

Tal med kursisterne om, hvad der gik godt i dag, og hvad vi eventuelt skal gøre anderledes. Tænk GO – for Godt og Optimering. Og altid i den rækkefølge, så kursisterne stemmer sig selv positivt først.

ASA kan spare dig for meget

Af Helle Katrine Møller, redaktør, journalist i Fora

Er der styr på ASA, er der styr på aftenskolen. Så enkelt kan det siges. Her kommer IT-konsulent Lisbet Kristensens råd til, hvordan man får bedre fat i ASA.

Lisbet Kristensen har en fortid som bogholder i FO Aarhus. I 2004 blev hun en del af den styregruppe, som introducerede DOFO. Det er forgængeren for ASA, som hun også har været dybt involveret i teknisk. Tal og teknik skræmmer ikke Lisbet. Til gengæld var hun lidt overvældet af undervisningsopgaven, da hun startede i Foras sekretariat som DOFO-ekspert.

“Bruger du ASA rigtigt, kan du administrere hele aftenskolen i ét system.”

“ASA er jo bygget ovenpå regnskabsprogrammet Navision (nu Dynamics 365 Business Central). Som bogholder gav det mig en klar fordel, da vi konsulenter skulle lære det at kende. I begyndelsen var jeg bekymret over hvordan i alverden jeg skulle give det videre til andre, men nu hvor jeg kender det ind og ud, elsker jeg at videregive min viden om ASA”, siger Lisbet Kristensen og fortsætter: “Vi hører stadig om nogen i Fora, der administrerer efter helt selvopfundne systemer. Det er godt nok, så længe der ikke skal nye folk på opgaven. Men for både at fremtidssikre ens arbejde og for at få styr på alle detaljer anbefaler jeg, at man gør sig rigtig, rigtig god til ASA. Man gør det simpelthen lettere for sig selv i det lange løb”. ■

The screenshot shows the ASA system interface with the following data:

- Hold Rollecenter**
- Aktiviteter**
- Filter Ryd filter
- Tilmeldinger**
 - Nye tilmeldte: 383
 - Antal reserverede: 999+
 - Antal venteliste: 416
- Hold**
 - Aktive hold: 999+
 - Afsluttede hold: 999+
- Rapportafvikling**
 - Til udskrivning: 5
 - E-mails i kø: 0
 - Fejl: 0
 - Log: 999+

LISBET SIGER #1:

Bruger du ASA rigtigt, kan du administrere hele aftenskolen i ét system og alle hold kommer automatisk ud på hjemmesiden. Beta-ling og tilmelding kører af sig selv. Løn til underviserne kører af sig selv. Indberetninger til kommunen bliver nemmere.

1. ASA ved, hvor mange timer en underviser skal have løn for
2. ASA kan levere oplysninger til lønsystemet 'Intect', der så udbetaler lønnen
3. ASA registrerer, når lønnen er udbetalt og bogfører udbetalingen
4. Ansættelsesbreve sendes automatisk til underviserne, hvis du svarer ja, når ASA spørger
5. Du kan finde det præcise tilskudsgrundlag og kan trække de tal ud, som du skal bruge i afregningen med såvel Fora som kommunen
6. ASA er også et bogføringssystem. Det klarer fx selv bogføring af deltagerbetalinger

“Du kan trække de tal ud, som du skal bruge i afregningen med såvel Fora som kommunen.”

LISBET SIGER #2: SÅDAN BLIVER DU GOD TIL ASA

1. Deltag i ASA-Intro- og ASA-fortsætter-kurserne
2. Accepter, at det er svært at blive dus med noget nyt. Bliv ved. Stille og roligt. Du har jo også lært at cykle
3. Spørg, spørg spørg når du er i tvivl om noget. Det er det, supporten er der for
4. Læs online-manualen, den er grundig.

KENDER DU IKKE LISBET?

Så tag på ASA-kursus så hurtigt, du kan.

De næste ASA-kurser er:

- 5/10 i København: ASA-Intro
- 11/10 i Aarhus: ASA-Fortsat – herunder hjemmesidesystem.

Kontakt Lisbet, hvis du ikke kan finde en kursusdato, der passer dig. Der kan sikkert findes en løsning.

Mail: lisbet@fora.dk. Tlf: 70 20 24 96

1-2-3:

Sådan skriver man en god pressemeddelelse

Af Kasper Elkjær, kommunikationskonsulent i Fora

I Saltum Husflidsskole fik de succes med at komme i både lokale og regionale medier med en pressemeddelelse i anledning af deres 100-års jubilæum.

Formålet med en pressemeddelelse er at bruge pressen til at fortælle ens målgrupper en nyhed. Undersøgelser viser, at redaktionel omtale, fx via pressemeddelelser, virker mere troværdige end reklamer. Og så er det gratis. Der er altså god grund til at bruge dette værktøj i sin samlede kommunikationsindsats.

LILLE INDSATS, STORE RESULTATER

Med en relativ lille indsats, kan man opnå god omtale og større synlighed. Men man skal selvfølgelig vide, hvordan man skal gøre. Og det ved Benny Kristensen, der er bestyrelsesmedlem i Saltum Husflidsskole og tidligere journalist hos TV2 Nord:

“Der skal sådan set ikke stå så meget i en pressemeddelelse. Der skal ikke stå mere end nogle få faktuelle ting. Og selvfølgelig lidt om, hvor og hvad der foregår – og hvorfor. Det er ofte den slags oplysninger, som fx TV2 Nord er interesserede i”, siger Benny Kristensen. Han understreger, at det er meget vigtigt, at man viser noget fra de fag, man tilbyder i foreningen. Der skal være noget spændende at fotografere.

HVAD SKAL EN PRESSEMEDDELELSE INDEHOLDE?

En pressemeddelelse skal ikke være længere end en Word-side og blot besvare spørgsmålene: Hvem er I? Hvad sker der? Hvor sker det? Hvornår sker det? Og hvorfor sker det? Hvis man kan gøre det mere interessant for den journalist, som sidder og læser pressemeddelelsen, vil det selvfølgelig være en fordel. Men journalister er trænede i at se interessante vinkler. Så har man ikke alverdens tid til at skrive en pressemeddelelse, er fakta i de fleste tilfælde nok. Og man skal huske at sende billeder med.

“Jeg tror, det vigtige i vores tilfælde med dækningen af 100-års jubilæet ligger i, at der var billeder med i pressemeddelelsen fra os. Man kan se knipleriet, man kan se en trædrejer i arbejde. Det betyder meget, for så bliver man suget ind i det. Man ved, som journalist,

på forhånd præcis, hvordan det ser ud, når man kommer,” forklarer Benny Kristensen og fortsætter:

“Da TV2 Nord ringede og talte med vores formand, spurgte de specifikt til: 'Sker der noget? Er der noget, vi kan se? Foregår der noget af det, I plejer at gøre?' Det vidste vi, at journalisterne ville være interesserede i, så det sørgede vi selvfølgelig for”.

SKAB ET GODT FORHOLD TIL DE LOKALE MEDIER

Når man har lavet sin pressemeddelelse, skal man sende den til medierne. Søg på deres hjemmesider, hvor man som regel kan sende sin pressemeddelelse til en redaktions-mail eller en dedikeret e-mail-adresse til pressemeddelelser, hvis man ikke i forvejen kender en journalist på mediet.

Hvis I regelmæssigt er i kontakt med medierne, og de vælger at bringe nogle af jeres historier, så vil det bidrage til, at I bliver mere kendt i lokalområdet, hvilket er hele meningen med indsatsen. Derudover vil de lokale medier også lære jer bedre at kende, hvilket kan være værdifuldt for jer fremadrettet, når I arbejder med at være mere synlige. Eller som Benny Kristensen konkluderer:

“Når man driver en husflidsskole, og har gjort det i 100 år, så lever den et relativt ubemærket liv. Man udbyder nogle kurser, der er god søgning på, og så går det jo egentlig meget godt. Man gentager det, der er, for der er ikke nogen grund til at ændre på en god opskrift, kan man sige. Men man bliver ikke så synlig, hvis man bare gør, som man plejer. Derfor var det naturligt for mig at skrive den her pressemeddelelse og krydre den med lidt billeder. Det er nemlig tit det, der virker, når man vil have pressen ud og dække det, man laver.” ■

HUSKELISTE

- Pressemeddelelser kan bruges i mange forskellige anledninger, fx: jubilæer, nyansættelser, folk der har gode historier om deres relation til skolen eller foreningen, nye og anderledes kurser eller undervisere, og hvis man modtager penge fra puljer eller fonde
- Pressemeddelelsen skal som minimum indeholde fakta og besvare spørgsmålene: Hvem, hvad, hvor, hvorfor og hvornår
- Pressemeddelelsen skal indeholde billeder, så journalisterne kan leve sig ind i det, I fortæller om.
- Send pressemeddelelsen til lokale og regionale medier, både aviser, TV og radio, og bliv ved med at sende, selv om jeres nyhed ikke altid kommer med.

Hjælp eller sparring?

Kontakt kommunikationskonsulent Kasper Elkjær på kasper@fora.dk eller 36 93 26 25.

*Bente Eriksen er skoleleder
i Vervinge Husflid, som
har gennemført "Kultur på
Recept" i både 2021 og 2023.*

Foto: Privat

Kultur på Recept i Verving Husflid

Af Helle Katrine Møller, redaktør, journalist i Fora

WHO siger det. Sundhedsstyrelsen siger det. Og det gør Verving Husflid også. Fordybelse i kreative fag kan afhjælpe mistrivsel. Så kurser oprettet for at styrke trivsel er en virkelig god ide. På Fyn er det sat i system.

Verdenssundhedsorganisationen WHO har i en større rapport fra 2019 undersøgt evidensen for, at kunst afhjælper dårligt mentalt helbred. Organisationen finder, at beviserne er klare. Og da Sundhedsstyrelsen evaluerede de første pilotprojekter i "Kultur på Recept"-formatet i 2020 konkluderede man: "Otte ud af 10 deltagere har oplevet, at deres helbred er forbedret efter et 10 ugers forløb, og 3 ud af 4 vurderer, at "Kultur på Recept" i høj eller nogen grad har forbedret deres trivsel".

Men alt det vidste skoleleder Bente Eriksen fra Verving Husflid ikke, da hun tog telefonen en dag på kontoret i 2021.

KOMMUNEN TOG INITIATIVET

"Vi er stærke på folkeoplysning her i Assens kommune, hvor Verving ligger. Måske er det derfor, at kommunens sundhedskonsulent ringede til mig og spurgte, om vi kunne være interesseret i at udvikle et kreativt projekt målrettet kommunens FGU-elever. Hun ville gerne have mine input til, hvad man kunne undervise den målgruppe i, når det kom til kreative fag. Jeg vidste, at jeg havde 3-4 undervisere, som ville kunne løfte den opgave, og i løbet af kort tid havde vi en aftale", husker Bente Eriksen.

FGU står for forberedende grunduddannelse og er et tilbud til de mange unge under 25 år, som af forskellige årsager ikke er kommet i gang med et uddannelsesforløb, og som heller ikke er i beskæftigelse.

"Vi oprettede to små hold. Et i filt og et i tegning. Og det gik faktisk over al forventning", siger Bente Eriksen. Selve kurset blev udbudt af kommunen, som også lønnede underviserne til samme takst som aftenskolernes.

“ Vi oprettede to små hold...
Og det gik faktisk over al forventning. ”

SÅ RINGER DE IGEN

I begyndelsen af 2023 ringer sundhedskonsulenten igen. Ni kommuner på Fyn er nu gået sammen med Kulturministeriet for at udvikle sundhedsfremmende tilbud, der kan forbedre den mentale trivsel hos unge og voksne med angst, stress og depression. Stadig med overskriften "Kultur på Recept" men med en bredere målgruppe.

"Jeg sagde selvfølgelig ja på stedet. Vi vidste, at vi kunne, og vi synes, at det giver god mening, at aftenskoler bidrager med aktiviteter og undervisning til mennesker med udfordringer. Så vi oprettede to forløb, i maling og tufting, på hver 2 x 2 lektioner over en uge. De få timer er det helt optimale for de fleste i målgruppen, men kurset kører flere gange, og man kan melde sig på igen, hvis man vil", siger Bente Eriksen.

Hun mener, at tilbud a la dem, der ligger i "Kultur på Recept"-konceptet, bør udvikles af flere skoler i Fora.

"Som vi ser der her i Verving Husflid er dette samarbejde med kommunen ren win-win. Som samarbejdspartner er aftenskolen med til at sikre sundhedsfremmende tiltag i kommunen, og vi bruger tit mange kræfter på at promovere vores tilbud. I dette tilfælde er vi kommet ekstraordinært bredt ud, for det er kommunen, der har taget sig af diverse PR. Vi bliver set i det materiale af nye målgrupper", slutter Bente Eriksen. ■

Læs mere på: [Fynskulturpaarecept.dk](https://fynskulturpaarecept.dk)

Design Thinking med Thomas

Thomas Sture Rasmussen er bibliotekar og idemaskine. Fra sin plads på Ballerup Biblioteker gennem +20 år har han været med til at udvikle nye tilbud, så bibliotekerne er forblevet relevante. Nu udvikler han ideer i forhold til FN's verdensmål, og det er ofte grundgreb fra metoden Design Thinking, han bruger, når han ideudvikler.

Af Helle Katrine Møller, redaktør, journalist i Fora

Biblioteker landet over har i udpræget grad mærket forandringens vinde som en storm i ansigtet. Bibliotekerne har været tvunget til at forandre sig indefra, for jo større Internettet blev fra 90'erne og frem, jo mere måtte bibliotekerne tilpasse deres fysiske bogsamlinger, musik-CD'er og magasiner til de nye digitale tilbud. Hvis folkebibliotekerne stadig skulle være relevante, måtte de finde på noget. Få ideer til at genopfinde sig selv.

”Konkurrencen fra alt det, der begyndte at ske på nettet i sin tid, kunne måles direkte på bibliotekernes udlån. De faldt. Men i stedet for at dreje nøglen om, blev vi nogen af de første til at tilbyde internet til borgerne, og vi hjalp dem aktivt med, hvordan man brugte nettet. Det digitale fik rigtig godt fat fagligt i bibliotekspersonalet, og mange biblioteker har i dag udviklet sig til digitale samlingspunkter. Nogle har makerspaces, 3D-printere og robotter, som folk kan eksperimentere med. Vi er stadig boghuse, men vi er så meget mere end det”, forklarer Thomas Sture Rasmussen.

“ *At gøre alting selv og alene, er i dag ikke nok, og man når ikke altid så langt ud til folk.* ”

PARTNERSKABER ER EN GOD IDÉ

Bibliotekerne blev ganske enkelt gode til at få ideer. De udviklede et idé-værktøj, som vi kommer ind på lidt senere. For Thomas Sture Rasmussen pointerer, at dét at få ideer til, hvem man kan lave samarbejder med, er afgørende.

”At gøre alting selv og alene, er ikke nok. Man når ikke altid så langt ud til folk. Er man flere om at lave noget sammen, kommer der tit flere mennesker. Det er et helt enkelt greb, og det giver større chance for at lave en succes”, siger Thomas Sture Rasmussen, og fortsætter:

”Det gælder om at vide, hvem der ved det, der er værd at vide i et konkret projekt. At blive et godt sted for eksempelvis foredrag kræver selvfølgelig, at man ved, hvem der har

noget spændende at sige og kan hive folk ud af stuerne. Men, man skal også kunne danne handlefællesskaber med andre, som man føler sig beslægtet med, og fx skabe nye debat- og arrangementsformer, der tiltrækker borgerne”.

GREBET: DESIGN THINKING

Thomas Sture Rasmussen læner sig ofte op ad metoden 'Design Thinking', der består af tre faser, når han udvikler ideer. I første fase lader man sig inspirere, går ud af kontoret og observerer virkeligheden der, hvor man gerne vil forandre. Man kan interviewe deltagere om deres oplevelse, man kan foto-dokumentere det, man ser. Pointen er, at man kommer ud, er nysgerrig og lader sig inspirere om det emne eller behov, man har udpeget som ens udfordring.

”Når jeg og mange af de projektgrupper, jeg deltager i, har været ude og samle data, går vi til næste fase, 'Idéskabelse'. Her analyserer vi først: Hvad har vi fundet, og hvad hænger sammen med hvad? Hvordan kan vi bruge indsigterne? Når vi ved det, kan vi lave en prototype på fx et nyt format for forfatter-events. Det kan gælde alt muligt. Vi tester prototypen, udsætter en udvalgt gruppe for prototypen og analyserer den feedback, vi får”, forklarer Thomas Sture Rasmussen.

OM THOMAS STURE RASMUSSEN

- Thomas Sture Rasmussen er Innovations- og strategiudvikler i Ballerup Kommune.
- Siden 2022 har han været frikøbt til projektet DB2030. UGE17 er et delprojekt i DB2030.
- Han har været med til at definere DB2030-projektet, som har fået penge af Finansministeriet til at udfolde FN's verdensmål
- Thomas Sture Rasmussen udviklede bl.a. ideer til DFS' telt og Kulturens plads på Folkemødet 2023.
- Læs mere på Google ved at søge på Design Thinking for biblioteker.

“ Vi tester prototypen, udsætter en udvalgt gruppe for prototypen og analyserer den feed back, vi får. ”

Thomas Sture Rasmussen står i spidsen for Uge 17 - Bibliotekernes verdensmålsuge. Han har genereret levedygtige ideer i mere end 20 år inden for biblioteksverdenen.

Foto: Sofie Dreijer

TILPASSE, TILPASSE, TILPASSE

I den sidste fase, 'Afprøvning', tilpasser man sin prototype, så den designes efter det, ens test har vist.

”Man kan teste den tilpassede prototype i flere runder, indtil man føler sig klar til at lancere et nyt tilbud. I grunden er man altid i afprøvningsfasen og tilretter løbende sine forløb i forhold til den feedback, man får. Målet er ikke blot at lave et færdigt produkt. Målet er hele tiden at tilpasse produktet til den virkelighed, man opererer i”, siger Thomas Sture Rasmussen.

Det projekt, som Thomas Sture Rasmussen driver frem som frikøbt fra Ballerup Biblioteker, hedder DB2030, bibliotekernes verdensmålsindsats. Projektet handler bl.a. om at blive bedre til at indgå partnerskaber, der beriger alle parter. Verdensmål nr. 17 handler specifikt om sådanne partnerskaber med udgangspunkt i, at vi kun kan nå målene sammen, ved at nedbryde siloer. Dansk Folkeoplysnings Samråd er en af samarbejdspartnerne, herunder også Fora. Der arbejdes p.t. på at få flere Fora-medlemmer til at indgå samarbejder med de biblioteker, der har taget projektet UGE17-Bibliotekernes verdensmålsuge til sig ude i kommunerne. ■

THOMAS' TIPS

Hvis foreningen eller aftenskolen vil ud og samarbejde med nogle andre, kan man følge disse fem råd:

1. Undersøg hvem der vil det samme som jer. Det er nemt, brug Google
2. Tag kontakt. Vær ikke genert. Præsenter dine tanker, jo mere åbent, jo bedre
3. Inviter til møde. Drik kaffe. Idéer kræver tit at de modnes i en fælles dialog
4. Vær åben og indstillet på at bøje sig mod hinanden
5. Ting tager tid, men bare det, at vi nu snakker sammen, er første vigtige skridt

Lyntips til hjemmesiden

Giv hjemmesiden et eftersyn med denne tjekliste

Af *Andreas Stjerneklar Kristensen*,
IT-konsulent i *Fora*

1: TJEK HJEMMESIDEN JÆVNLIGT

Især når I har ændret indhold eller startet nye kurser op, er det vigtigt at tjekke, hvordan opdateringerne ser ud på siden. Står det, som I gerne vil have, at det står? Og er ændringerne synlige?

Ændringer fra ASA slår igennem på hjemmesiden med en mindre forsinkelse på gennemsnitligt 30 minutter.

2: VIS AT DER ER NOGEN HJEMME

Fjern gamle nyheder på forsiden eller skriv nye. Hvis den seneste nyhed eller aktivitet er fra 2019, vil besøgende på siden tro, at der intet er sket siden da, og det er ikke godt for jeres omdømme eller tiltrækningskraft.

Hvis I ikke har nogle kurser for tiden, er det en god ide at skjule kursusoversigten fremfor bare at lade den stå tom.

3: TILPAS INDHOLD

Prøv at sørge for, at kolonner har nogenlunde samme størrelse målt i millimeter. Det giver god ligevægt på siden. Og nu vi taler ligevægt: Billeder på samme række må ikke variere for meget i højde/bredde. Jo mere ens i størrelsen, jo bedre.

4: GOOGLE MAPS-KORT, KONTAKT INFO OG BESTYRELSESMEDLEMMER

Sørg for, at placeringen på Google Maps-kortet, informationerne i kontaktmenuen og info om bestyrelsen og skoleleder er korrekte og opdaterede. At kursister og medlemmer kan finde jer på adressen, mail og telefon er vigtigt.

5: TOPBILLEDE

- Overvej om det billede, I bruger i toppen af hjemmesiden, kommunikerer hvem I er.
- Billedets format skal gerne have en bredde på 1170px og en højde på højst 400px.
- Hjemmesidesystemet, SPN, har for nyligt fået et mere moderne design for dem, der ikke bruger eget topbillede. I kan vælge det design, hvis det er smartest for jer. ■

*Andreas Kristensen, IT-konsulent i Fora.
Hvis foreningen vil have en god hjemmeside,
har Andreas fem tips lige til at gå til.*

Har I brug for hjælp, oplæring eller ønsker om nye muligheder?

Kontakt Andreas på andreas@fora.dk

Her står Bæredygtighedsnetværket foran et nøje udvalgt sted, der spiller med på den grønne dagsorden. Stedet er Bæredygtighedshuset i Kolding.

Stedets betydning

Bæredygtighedsnetværket i Fora mødes ikke hvor som helst. For det er ikke ligegyldigt, hvor man vælger at holde sine møder.

Af Louise Wulff Andersen, udviklingskonsulent i Fora

Når vi planlægger møder i Foras bæredygtighedsnetværk, er vi inspireret af en tilgang, der så småt vinder indpas i skoler og uddannelsesinstitutioner i forhold til undervisning i bæredygtighed. Det kaldes 'helskoletilgang', oversat fra det engelske "a whole school approach to sustainability".

I den tilgang ses læring som noget, der rækker langt ud over pensum, og som er tæt forbundet med det, der praktiseres af en institution gennem ledelse, drift, indkøb mv. Et led i tilgangen handler om, hvor vi lærer. Inspireret af dette holder bæredygtighedsnetværket ikke møder i et hvilket som helst mødelokale.

TANKERNE SKAL UDFORDRES

Stederne, vi mødes, skal nemlig understøtte den fælles mission, vi har i netværket. Rammerne skal inspirere til, hvordan man som forening kan arbejde med bæredygtighed, forandring og verdensmål ude i lokalsamfundet.

Netværkets seneste møde var i "Posthuset" i Kolding. Posthuset er en socialøkonomisk hub med slidte vægge og en svag lugt af skimmel. Men i disse rustikke rammer var der et helt unikt fællesskab for virksomheder med bæredygtige forretningsmodeller.

OM LOUISE WULFF ANDERSEN

Louise Wulff Andersen er udviklingskonsulent i Fora.

Tankerne om stedets betydning er inspireret af 'A Whole School Approach to Learning for Environmental Sustainability', Generaldirektoratet for Uddannelse, Ungdom, Sport og Kultur, Europa-Kommissionen januar 2022.

For John Arnshof, som er medlem af netværket og frivillig i FO Nordfyn, kan utraditionelle mødesteder være med til at udfordre vores tankemønstre. Om Posthuset som mødested for bæredygtighedsnetværket sagde han meget rammende: ”Vores tankemønstre skal udfordres, for at vi kan ændre noget. Skide være med, om skrivebordet er nyt eller gammelt”.

Inspireret af helskoletilgangen får vi i øvrigt vegetarisk mad i netværket og sørger for, at mødestederne er nemme at komme til med offentlig transport. Bæredygtighed, når vi transporterer os, er nemlig også en central del Foras bæredygtighedsprincipper, som man kan læse mere om på Fora.dk under menupunktet Bæredygtighed. ■

“*Vores tankemønstre skal udfordres, for at vi kan ændre noget.*”

PRINCIPPER FOR BÆREDYGTIGHED

Foras bæredygtighedsprincipper revideres en gang om året og relaterer sig blandt andet til mødesteder, transport, mad, forplejning, indkøb, forbrug samt økonomi. Læs mere på fora.dk/baeredygtighed

SKAL DU MED?

Næste møde er d. 26. oktober og afholdes i Verdensmålshuset 'Genin' i Esbjerg.

Skriv til louise@fora.dk, hvis du vil med.

Hærens bløde våben

Af Kasper Elkjær, kommunikationskonsulent i Fora

Nogle gange kan ideer fra andre verdener være gode inspirationskilder til at prøve noget nyt. Så her viderebringer Fora Magasinet et casestudie fra Hæren, der viser, hvordan man kan skabe et stærkere fællesskab i sin forening. Et fællesskab, der både kan fastholde nuværende medlemmer og tiltrække nye.

I en ny forskningsartikel af Lennart Schou Jeppesen fra Forsvarsakademiet, der er udgivet i Scandinavian Journal of Military Studies, beskriver han, hvordan 2. logistikbataljon i den danske hær aktivt arbejder med at opbygge og fremme korpssånd.

ENKELTPERSONER ELLER KORPSÅND?

Korpssånd er et begreb, der særligt er knyttet til militære enheder, men korpssånd gælder også i andre former for grupper og i Foras foreninger. I foreningers fællesskaber, store som små, kan det meste ånd og arbejde dog til tider komme til at blive båret af enkeltpersoner. Og når de forsvinder, risikerer foreningen at falde fra hinanden.

Derfor kan det være en idé at skabe en stærkere forening og løfte den op, så den ikke nødvendigvis kun er bygget op omkring Jonna, Bent eller Jørgen. For at gøre det, skal der arbejdes aktivt med at skabe en klar identitet og en tilhørende fortælling om, hvem I er. Udgangspunktet for den fortælling bør være foreningens fællesskab og værdier, så den både rummer jer som individer, grupper indenfor foreningen og selve foreningen som organisation.

IDEER

Udvalgte ideer til inspiration, som bataljonens ledelse har brugt eller vil bruge:

- Korpssånd på dagsorden til chefmøder
- En to meter stor papmache-tyr
- Små tyre-nåle der bruges til anerkendelse af soldater
- Udarbejdelse af folder med Cimbrer-historien
- Navngivning af aktiviteter ved bataljonen er justeret og målrettet cimbreruniverset
- Billedvæg med command teams (ledelsesgrupper) på bataljonens gang
- En sommerfest
- Bataljon-trøje med bataljonens logo
- Cimbrerstuen i messen (spisestuen)

Foto: Nikoline Andersen

CIMBRERNE OG TYREN

2. logistiskbataljon tog som eksempel udgangspunkt i deres ærtemærke, cimbrer-tyren, hvorfra de kobledede myten om cimbrerne, der siges at stamme fra Nordjylland ligesom bataljonen, sammen med deres enhed og etablerede en fortælling, de kunne bruge om sig selv.

Derudover blev tyren også set som et symbol på bataljonens værdier, herunder styrke og udholdenhed, samtidig med at der også står en statue af tyren i Aalborg by, hvilket forankrer bataljonen yderligere i landsdelen.

FORTÆL EN HISTORIE DER SKABER STOLTHED

På samme måde kan I bruge jeres egen arv, historie eller lokalområdet, som udgangspunkt for en fortælling om jeres forening. Undersøg, om der er nogen symboler, som I føler særligt repræsenterer jer, hvis I ikke allerede har dem. Med symboler kan I nemlig samle jeres fællesskab omkring noget konkret, som medlemmerne kan spejle sig selv i og være stolte over, da det repræsenterer dem og deres interesser.

“Korpsånd handler om at mobilisere positive og konstruktive følelser, værdier og overbevisninger, der sigter mod organisationens mål [...] Men hvis ikke følelser, værdier og overbevisninger bliver legemliggjort i et fysisk objekt, kan de være svære at forholde sig til.”, som Schou Jeppesen skriver i artiklen.

Hvis I kan manifestere jeres forening med en identitet og fortælling, der viser, hvem I er, og som I er stolte over at fortælle andre om, vil I gøre det mere attraktivt for både nuværende og kommende medlemmer at være en del jeres fællesskab. En sådan indsats skaber ikke kun værdi i dag, men kan også bruges til at bygge en solid bro til fremtiden. ■

“Korpsånd er et begreb, der særligt er knyttet til militære enheder..”

Tag med Fora på messe

Messe-programmet er tæt pakket i sidste del af 2023 og hele 2024. Hvis en forening eller aftenskole vil med på messe, betaler Fora for deltagelsen. Så – skal I med?

”At være med på messe er at give sin forening eller skole et reklame-boost i lokalområdet. Messerne er velbesøgte. Det vrirler med mennesker, så man kan møde mange nye kursister og potentielle undervisere dér”, siger Foras formand Karen Maigaard, som sammen med bestyrelsesmedlem Lissi Kjær Christensen er forbundets messeansvarlige team.

Karen Maigaard understreger, at man som forening relativt let kan vise de besøgende på messen, hvad man laver i sin forening eller skole. Man kan tilbyde workshops. Men man kan også tone det lidt ned og ”blot” sidde og arbejde kreativt i standen. Når Lissi Kjær Christensen er med, hækler hun fx smørrebrød, som får mange messe-gæster til at stoppe op for at få et grin og en snak.

”Frem for alt gælder det jo lige præcis om at komme i snak med folk. Personligt forsøger jeg at nå rundt på så mange messer som muligt, for det er her, jeg møder det kreative Danmark. Det er her, jeg kommer tæt på folk og ser nye trends dukke frem”, siger Karen Maigaard, der blandt andet får delt en hel del opskrifter på hækledede æbler ud og uddelt foldere under interviewet. ■ /KM

Billederne er fra Kremessen i Farum, september 2023.

HØR MERE

En forening kommer altid til at stå sammen med Fora i messehallen. Der er støtte hele vejen, både økonomisk og praktisk.

Vil du høre mere om, hvad det kræver at tage på messe? Kontakt Henriette Corvinus på henriette@fora.dk

FORA MESSEPROGRAM 2023 OG 2024

2023

- Kreative Dage, Fredericia 27.-29. oktober 2023
- Husflidsfestival, Skjern 4.-5. november 2023

2024

- Alt om Håndarbejde messe, Aarhus 12.-14. januar 2024
- København KREA-messe i Forum 27.-28. januar 2024
- Alt om Håndarbejde messe, Rødovre 2.-4. februar 2024
- Næstved KREA-messe 10. februar 2024
- Middelfart KREA-messe 11. februar 2024
- Hillerød KREA-messe 18. februar 2024
- Alt om Håndarbejde messe, Odense 1.-3. marts 2024
- Skive KREA-messe 6. april 2024
- Augustenborg KREA-messe 21. april 2024

Stort & småt

FREMTIDENS FOLKEOPLYSNING - MED MARIANNE MORTENSEN FRA MIDTFYNS HUSFLID

Folkeoplysningssamvirket i Aalborg inviterer alle aftenskoleledere og undervisere til inspirations- og dialogmøde om Fremtidens Folkeoplysning i Kulturhuset Bunkeren i Aarhus tirsdag den 24. oktober 2023.

Arrangementet stiller skarpt på, hvordan man udnytter aftenskolernes potentialer ift. forretningsudvikling og fællesskaber. Der er særligt fokus på folkeoplysningens relevans over for samfundet og den enkelte borger. Dagen afrundes med et tankevækkende fremtidsværksted om aftenskolernes potentialer.

Den helt store attraktion på mødets program er Marianne Mortensen, skoleleder i Midtfyns Husflid. Kl. 11.40 holder Marianne oplægget "Et nyt oprør gror frem".

Man kan også møde Lene Tanggaard, Morten Daus-Petersen, Torben Stenstrup, Stine Bylin og Natacha Holst Hansen.

GØR DET NEMMERE FOR DIG SELV

Tag på ASA-kursus og lær, hvordan du kan gøre administrationen af kurser, løn osv. meget nemmere for dig selv. Også når der skal afregnes med Fora og kommunen.

5. oktober kl. 10:00 – 16:00 i København:
ASA-begynderkursus

11. oktober kl. 10:00 – 16:00 i Aarhus:
SPN-/ASA-kursus i Aarhus

KREATIV MESSE: DU SKAL TIL FREDERICIA...

... hvis du er vild med det kreative. Du kan bruge Foras store stand som base, vi er der alle tre dage. Lørdag har vi hyret den bæredygtige fashionista, Johanne Stenstrup, der kl. 10.30 fortæller om hør som materiale i en bæredygtig sammenhæng fra scene 4: "Naturens superfiber til Klimakrisen".

Vi arrangerer løbende workshops i standen og fortæller om alle de aktiviteter, der løber af stablen i Foras 140 lokalforeninger. Standen har nummer A-1348. Messeprogrammet er tætpakket.

Fredag-søndag
27. – 29. oktober 2023

Messe C, Vestre Ringvej 101,
7000 Fredericia

Mere info: kreativedage.dk

Vigtige møder og kurser forude

WEBINAR OM FLEKSIBLE TILRETTELÆGGELSESFORMER

4. oktober, kl. 17-18.30

FORMANDSTRÆF

18. november

FLEKSIBEL WORKSHOPDAG

10. februar 2024, kl. 10-20
Hornstrupcentret ved Vejle

SKOLELEDERTRÆF

6. april 2024

LANDSMØDE

3.-4. maj 2024

KLUMME

Er tiden løbet fra husfliden?

Af Kaspar Ottosen, kommunikationsmedarbejder i FO-Aarhus og medlem af bestyrelsen i Fora

Foto: Privat

Det er måske et vovet spørgsmål, når man er nyvalgt bestyrelsesmedlem i et oplysningsforbund med mange små husflidsforeninger. Det er bestemt heller ikke indholdet, jeg tænker på, men snarere begrebet 'husflid'. Det er oppe i tiden at bruge sine hænder kreativt. De nye generationer tufter, broderer og strikker som aldrig før, så hvad er problemet?

De unge går til strikkecafé, croquis & cava og møbel-polstring. Det skal være noget, man har lyst til at dele på Instagram, og lokalet skal være indbydende. Men for mange mennesker kan begrebet "husflid" give minder om en anden tid, hvor traditionelle kønsroller og hjemlige aktiviteter var mere fremtrædende. Det kan skabe en opfattelse af, at husflid er relateret til et gammeldags syn på arbejdsdeling og aktiviteter, der blev set som kvindelige eller huslige.

Hvis jeg er interesseret i trædrejning, design eller kunsthåndværk, så klikker jeg ikke på husflid, når jeg har googlet. Begrebet kan virke forældet for en yngre generation, og det kan give indtryk af, at vi ikke følger med tiden, og det er desværre også den oplevelse man får, når man besøger mange af os online. Hvis hjemmesiden ikke er opdateret, finder jeg den heller ikke, selv hvis jeg søger meget specifikt efter en aktivitet i lokalområdet.

“ Begrebet kan virke forældet for en yngre generation, og det kan give indtryk af, at vi ikke følger med tiden. ”

Det betyder noget, hvad vi hedder, hvordan vi præsenterer vores indhold, og hvor vi tilbyder det. I bestyrelsen er vi ved at kortlægge vores hjemmesider, og hvordan vi kan optimere dem, så vi bliver lettere at finde for potentielle kursister, der søger et fællesskab, hvor de kan dyrke deres kreativitet og håndværk.

Vi skal også være til stede, hvor de yngre generationer er, og det er på de sociale medier. Her er det mest oplagte medie Instagram, hvor folkeoplysningens traditionelle målgruppe også i høj grad er til stede, og som er meget velegnet til billeder af kreativ udfoldelse.

Er tiden løbet fra husfliden? Svaret er nej. Men lad dette være en opfordring til forandring af, hvordan vi præsenterer den. Husflidens historiske bånd er en kilde til stolthed og inspiration, men det er også vigtigt at slå fast, at tiden har ændret sig, og med den er der kommet nye generationer med forskellige interesser og forventninger. Hvis vi skal være det tilbud, de vælger, så er det ikke nok at gøre, som vi plejer. ■